

4:10-16 Attack and Rout

1. Abarbanel to 4:12

זכר שכאשר שמע סיסרא שברק בן אבינועם אדם גבור חיל רשום מאד עלה הר תבור מקום גבוה וחזק, ראה שאין זה מדרכי הגרים ולא ממנהגי המשועבדים כמו שהיו ישראל אז, כי המשועבד ראוי שלא ישב במקום מבצר ובית מקדש מלך, פן יתגאה לאמר אני אמלך...
It mentioned that when Sisera heard that Barak ben Avinoam, a mighty man of great standing, had ascended to Mount Tabor, a high and strong place, he saw that this was not the way of strangers or enslaved parties, as Israel were then. One who is enslaved does not sit in a fortress or palace, lest he become arrogant, saying, "I will reign"...

2. Abarbanel to 4:11

חבר הקיני היה במדבר יהודה עם אותו ההמון שנקראו בני קין, ובני חובב שהיו כלם עם ישראל שמה, וכאשר שמע שברק עלה הר תבור וראה סיסרא מזדמן להלחם בו חשב מחשבה לעזור לישראל. ולכן עשה בערמה כאלו היה לו קטטה עם בני משפחתו... כדי שתהיה ביתו מזומנת לעזור לישראל ולהכות באויבים כפי מה שיזדמן, וכדי שהכנעניים יבטחו בו הראה עצמו אויב לבני משפחתו ונפרד מהם...
Chever haKeini was in the Judean Desert with the masses called "Sons of Kayin", and the sons of Chovav, who were all with Israel, were there. And when he heard that Barak had ascended Mount Tabor and he saw Sisera preparing to battle him, he thought to help Israel. Therefore he acted with trickery, as though he had quarreled with his family... so that his house would be ready to help Israel and strike the enemy should an opportunity arise. And so that the Canaanites would trust him, he pretended to be an enemy of his family, such that he had separated from them...

3. Ralbag to 4:11

היה שלום בין חבר הקיני ובין סיסרא עם היות המלחמה בין סיסרא ובין ישראל כי אולי חבר הקיני נתן צוארו תחת עול יבין מלך כנען או היתה אהבה ביניהם לסבה אחרת:

There was peace between Chever the Keini and Sisera, despite the war between Sisera and Israel. Perhaps Chever haKeini had placed his neck beneath the yoke of King Yavin of Canaan, or perhaps there was another reason for affection between them.

4. Josephus, Antiquities of the Jews V 5 (<http://penelope.uchicago.edu/josephus/ant-5.html>), Whiston translation

So the battle began: and when they were come to a close fight, there came down from heaven a great storm, with a vast quantity of rain and hail; and the wind blew the rain in the face of the Canaanites; and so darkened their eyes, that their arrows and slings were of no advantage to them. Nor would the coldness of the air permit the soldiers to make use of their swords. While this storm did not so much incommode the Israelites; because it came on their backs. They also took such courage, upon the apprehension that Gd was assisting them, that they fell upon the very midst of their enemies, and slew a great number of them. So that some of them fell by the Israelites: some fell by their own horses, which were put into disorder: and not a few were killed by their own chariots.

5. Midrash, Mechilta d'Rabbi Yishmael, Beshalach, Shirah 2

"כי גאה גאה". מתגאה הוא על כל המתגאים, שבמה שאומות העולם מתגאים לפניו בו הוא נפרע מהם: שכן הוא אומר בדור המבול "שורו עבר ולא יגעיל תפלט פרתו ולא תשכל" (איוב כא י) ... "ויאמרו לא-ל סור ממנו וגו'" מה שקי כי נעבדנו ומה נועיל כי נפגע בו. " אמרו לא טפת גשמים היא, אין אנו צריכין לה אלא "ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה" (בראשית ב ו) אמר להם הקב"ה שוטים שבעולם, בטובה שהשפעת לי לכם אתם מתגאים בה לפני? בה אני נפרע מכם שנ' "ויהי הגשם על הארץ ארבעים יום וארבעים לילה" (שם /בראשית/ ז יב) ... וכן אתה מוצא באנשי מגדל שבמה שנתגאו לפניו בו נפרע מהם שנ' "ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם פן נפורץ" ואחריו מה כתיב "ויפיץ ד' אותם משם" (שם /בראשית/ יא) ... וכן אתה מוצא במצריים שבמה שנתגאו לפניו בו נפרע מהם שנ' "ויקח שש מאות רכב בחרור" וכתוב אחריו "מרכבות פרעה וחילו ירה בים וגו'". וכן אתה מוצא בסיסרא שבמה שנתגאה לפניו בו נפרע ממנו שנ' "ויזעק סיסרא את כל רכבו תשע מאות רכב וגו'" (שופטים ד יג) וכתוב "מן שמים נלחמו הככבים ממסילותם נלחמו עם סיסרא." וכן אתה מוצא בשמשון הגבור במה שנתגאה לפניו בו נפרע ממנו שנ' ויאמר שמשון אל אביו אותה קח לי כי היא ישרה בעיני... וכתוב "ויאחזוהו פלשתים וינקרו את עיניו ויורידו אותו עזתה" (שם /שופטים/ טז כא) ... וכן אתה מוצא באבשלום במה שנתגאה בו נפרע ממנו שנ' וכאבשלום לא היה איש יפה וגו' ובגלחו את ראשו וגו'... מה היה בסופו? "ויקרא אבשלום לפני עבדי דוד ואבשלום רוכב על הפרד וגו'" (שם /שמואל ב/ יח ט). וכן את מוצא בסנחריב במה שנתגאה בו נפרע ממנו...

6. Radak to 4:17

סיסרא ידע שלא יוכל להמלט בנוסו כי ידביקוהו ונס למקום אחר שלא ירגישו בו...

Sisera knew that he could not flee successfully, as they would catch him, and so he fled elsewhere to avoid detection...

4:17-22 The downfall of Sisera

7. Book of Judith, Chapter 13, Revised Standard Version

When evening came, his slaves quickly withdrew. Bagoas closed the tent from outside and shut out the attendants from his master's presence. They went to bed, for they all were weary because the banquet had lasted so long. But Judith was left alone in the tent, with Holofernes stretched out on his bed, for he was dead drunk.

8. Malbim to 4:17

היו בית חבר מבני ישראל, ואיך לא יריבו ריב עמם ואלקיהם:

The family of Chever were Jews; how could they not battle for their nation and their Gd?

9. Malbim to 4:17

השלום שבין יבין ובית חבר היה שלום כולל עם בני קיני השוכנים במדבר יהודה, שעז"א ובין בית חבר הקיני, ועתה שנפרד חבר מאת אחיו ונטה אהלו בין ב", אין עליו חיוב הברית של בני קיני...

The peace between Yavin and Chever's house included all of the Keini of the Judean Desert, as it said, "Between the house of Chever haKeini." Now Chever left his brothers and pitched his tent among the Jews, and he was not beholden to the covenant of the Keini.

10. Abarbanel to 4:18

...שנתחברו שתי הסבות לשמצאה יעל מקום לעשות זה הפעל. הראשונה היא כי בעניני המלכים אין הדבר אסור או מותר, נאה או מגונה, כי אם ע"פ הדברים אשר ישימו ויקימו ביניהם, וכאשר חבר הקיני עשה שלומו התחכם מאד ואמר כי שלום בין יבין מלך חצור ובין בית חבר הקיני, הנה לא אמר "בין בית יבין" ... והסבה השנית כי סיסרא לא הלך לאהל חבר הקיני כי אם לאהל אשתו... וידוע מנימוסי המלכים שאין האשה מחוייבת לדברים שיעשה הבעל...

Two reasons combined to enable Yael to do this. First: In royal affairs, acts are prohibited or permitted, attractive or disgraceful, exclusively based on the arrangements they make. When Chever haKeini made peace he was very clever, saying the peace would be between King Yavin of Chatzor and the house of Chever haKeini, and not "between the house of Yavin"... And the second reason was that Sisera did not go to the tent of Chever haKeini, but to his wife's tent... And it is known in royal rules that women are not obligated by their husbands' deeds....

11. Book of Judith, Chapter 13, Revised Standard Version

Soon afterward she went out and gave Holofernes' head to her maid, who placed it in her food bag. Then the two of them went out together, as they were accustomed to do for prayer.... From a distance Judith called out to the sentries at the gates, "Open, open the gate! Gd, our Gd, is with us, still showing His power in Israel and his strength against our enemies, as He has done today!"... Then she said to them with a loud voice, "Praise Gd, O praise Him! Praise Gd, who has not withdrawn His mercy from the house of Israel, but has destroyed our enemies by my hand this very night!" Then she pulled the head out of the bag and showed it to them, and said, "See here, the head of Holofernes, the commander of the Assyrian army, and here is the canopy beneath which he lay in his drunken stupor. The Lord has struck him down by the hand of a woman. As the Lord lives, who has protected me in the way I went, I swear that it was my face that seduced him to his destruction, and that he committed no sin with me, to defile and shame me."

12. Prof. Deborah Levine Gera, *The Jewish Textual Traditions* (<https://books.openedition.org/obp/986?lang=en>)

Women and War

13. Mishnah Sotah 8:7

במלחמת מצוה הכל יוצאין אפילו (יואל ב') חתן מחדרו וכלה מחופתה

In mitzvah wars everyone goes, even the groom from his room and the bride from her chuppah.

14. Rabbi David ibn Abi Zimra to Mishneh Torah, Hilchot Melachim 7:4

וי"ל דה"ק כיון דחתן יוצא מחדרו כלה יוצאה מחופתה שאינה נוהגת ימי חופה ואפשר דבמלחמת מצוה הנשים היו מספקות מים ומזון לבעליהן וכן המנהג היום בערביות

One could suggest that he was saying that a groom leaves his chamber and a bride leaves her chuppah, since they won't observe the days of the chuppah. Or, perhaps, in a mitzvah war the women provide water and food for their husbands, as is the custom today among Arab women.

15. Rashi to Talmud, Ketuvot 51b

והא קא משלחן להו גירי - כשנלחמין מזמנות ומושיטות להם היצים לירות.

"But don't they give the thieves arrows" – When they fight, the women prepare and provide arrows for them to fire.

16. Rambam, Sefer haMitzvot, Introduction to the count of mitzvot

וידוע שאין הנשים... ולא נלחמות במלחמת רשות.

It is known that women do not... fight in optional wars.

17. Talmud, Nazir 59a, with Rashi

רבי אליעזר בן יעקב אומר מנין שלא תצא אשה בכלי זיין למלחמה ת"ל לא יהיה כלי גבר על אשה ולא ילבש גבר שמלת אשה.
רש"י: וזה שמצינו ביעל אשת חבר הקיני שלא הרגתו לסיסרא בכלי זיין אלא כמו שנאמר ידה ליתד תשלחנה.

Rabbi Eliezer ben Yaakov said: How do we know that a woman may not go out to war with weapons? It is written, 'The implements of a man shall not be upon a woman.'

Rashi: As far as Yael, wife of Chever haKeini, she did not kill Sisera with a weapon; rather, as it is said, "She sent her hand to the peg."

The Poem

18. Radak to Shoftim 5:1

לפי שדבורה עיקר המעשה כמו ותדבר מרים ואהרן:

Because Devorah was the essential actor; like "And Miriam and Aharon spoke".

19. Abarbanel to Shoftim 5:1

אין הכוונה שדבורה וברק סדרו השירה הזאת, אבל אמר שדבורה עשתה וסדרה זה השיר וברק נטפל עמה לשורר אותו בזמר...

It doesn't mean that Devorah and Barak arranged this poem. Rather, it said that Devorah created and arranged this poem, and Barak joined her to sing it...

20. Devarim 33:2

21. Rashi to Shoftim 5:4

כך אמרה דבורה קשה היא התורה לפרוש ממנה טובה היא לדבק בה שהרי במורא ובגבורה נתנה ולכך נמסרו ישראל ביד העובדי כוכבים על פרישתם הימנה וכשהתנדבו לעסוק בה נושעו

Devorah declared this: It is hard to leave Torah, and good to stick to it. It was given with awe and might, and so Israel was given to the idolaters when they left it. When they volunteered to immerse themselves in it, they were rescued.

22. Abarbanel to Shoftim 5:4-6

אמרה דבורה ד' בצאתך משעיר לתת התורה, ארץ רעשה גם שמים נטפו והרים נזלו מפני ד', כי השמים והארץ כלו חל מפניו, אבל בימי שמגר בן ענת ובימי יעל לא היה כן, כי לא היו האומות יראים מפחד ד' ומהדר גאווה והארץ לא רעשה ממנו, עד שחדלו ארחות, כי לא היו האנשים יכולים ללכת בהם מפחד אויב...

Devorah said: Gd, when You left Seir to give the Torah, the land shook, the heavens dripped and the mountains flowed before Gd, for the heavens and earth all trembled before Him. But in the days of Shamgar ben Anat and in the days of Yael it was not thus, for the nations did not fear Gd and the glory of His might, and the land did not shake from Him, to the point that people stopped travelling the roads, for they could not go there, due to fear of the enemy...

23. Rashi to Shoftim 5:6

מלמד שאף יעל שפטה את ישראל בימיה:

This teaches that Yael also judged Israel, in her day.

24. Abarbanel to Shoftim 5:6

לא זכרה שאר השופטים לפי שהיתה תשועתם שלימה, אבל שמגר לא היתה שלימה תשועתו, וזכרה עמו יעל להשוות ביניהם בשאין תשועתם שלמה עם היות שעשו תשועה מה

She did not mention the other judges, for their victory was complete. Shamgar's victory was not complete. And she mentioned Yael with him, to equate them in that their victories were not complete, although they did accomplish something.